

РЕШЕНИЕ

№ 33805

гр. София, 29.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав, в
публично заседание на 27.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ася Тодорова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **3994** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по жалба на „Чаушев“ ЕООД, вписано в Търговския регистър при Агенция по вписвания с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], [жк], [жилищен адрес] подадена чрез адв. А. Л., срещу Акт за установяване на задължение по декларация по чл. 107, ал. 3 от ДОПК № ДОБ23 - ТД26 - 21/8/24.02.2023 г., издаден от М. К. И., на длъжност старши инспектор в отдел ОП „Оборище“ на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, потвърден с Решение № СОФД23 - РД28 - 155/12.05.2023 г. на Директора на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, с който са установени задължения за данък върху недвижимите имоти (ДНИ) за периода 2018 г. -2020 г. и съответните лихви за забава в общ размер на 1 864,62 лева и за такса битови отпадъци (ТБО) за периода 2018 г. – 2020 г. и съответните лихви за забава в общ размер на 9 434,63 лева за търговски обект с площ от 69,87 лева и прилежащи 0,0659 идеални части от поземлен имот с площ от 337,10 кв.м., находящ се в [населено място], район „Оборище“, [улица] партиден номер М219_100625_04 и е по реда на чл. 156 и сл. във връзка с чл. 144, ал. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) във връзка с чл. 9б и чл. 4, ал. 1 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ). В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспорения АУЗД, като издаден при нарушаване на материалноправните и процесуални разпоредби. Твърди се, че не е установено по категоричен начин, че услугите във връзка с начисляване на ТБО реално са предоставени на задълженото лице.

Производството е по реда на чл. 226 от АПК, образувано е след решение № 3898 от 11.04.2025 г.,

постановено по адм.д. № 11683/2024 г. по описа на Върховен административен съд, с което е отменено решение № 8065 от 10.06.2024 г., постановено по адм.д. № 6145/2023 г. по описа на Административен съд София-град и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав.

В съдебно заседание, жалбоподателят, чрез процесуалния си представител адв. Л., поддържа жалбата по изложените в същата съображения.

Ответникът Директор на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, чрез процесуалния си представител по пълномощие надлежно упълномощен юрисконсулт, в съдебно заседание и в депозираните по делото писмени бележки, излага подробни съображения за неоснователност на жалбата и иска от съда да потвърди оспорения АУЗД. Сочи се, че за процесните периоди от 2018 г. - 2020 „ЧАУШЕВ“ ЕООД е подавало декларации по чл. 23 от Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община, във връзка с което и доколкото предприятието само е декларирало количествата битови отпадъци, които ще генерира, респективно е декларирало вида и броя на съдовете за съхраняване им и честотата на сметоизвозване, ТБО е определена на основание чл. 23, ал. 1 от НОАМТЦУПСО, поради което е събирана такса за декларираните от задълженото лице съдове съгласно ал. 2, както и такса за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване съгласно ал. 3.

Твърди се, че установеното публично общинско вземане за ТБО за имота на дружеството, досежно неговото основание, както и относно реалното предоставяне на регламентираните услуги от дейностите по обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване, е доказано и подкрепено от приетите по делото съдебни експертизи. Още повече, че предприятието е декларирало и заплащало един брой контейнер с кратност на извозване един път седмично, а реално тази услуга е извършвана от общината ежедневно, респективно седем пъти седмично. ТБО е съвкупност от три различни услуги - сметосъбиране и сметоизвозване, поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване и обезвреждане на битови отпадъци, които имат различно предназначение и задължението за заплащане на такса за тяхното ползване възниква при различни предпоставки, които са налице в конкретния случай.

Твърди се, че безспорно е установено в производството, че процесният имот на оспорващото дружество попада в границите на организираното сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци съгласно заповедите на Кмета на Столична община, издадени на основание чл. 63, ал. 2 от ЗМДТ за определяне на границите на организираното сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци за район С., безспорно е установено от събраните в производството доказателства реалното предоставяне на регламентираните услуги от дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места, като са извършени насрещни проверки, събрани са доказателства за начина, по който е организирано и осъществено обслужването на гореописаните имоти за процесните периоди от 2018 г. до 2020 г. вкл., в това число сключените от Столична община договори за възлагане на обществена поръчка с предмет „Събиране и транспортиране на битови отпадъци, разполагане и поддръжка на съдове за битови отпадъци, лятно и зимно почистване на улици и други места за обществено ползване“, както и съставените и двустранно подписани между страните ежедневни и месечни обобщени констативни протоколи, актовете за установяване на извършените и подлежащи на заплащане видове натурални работи относно почистването на обществените места и инфраструктурата, издадените фактури и други платежни документи.

Безспорно е установено от събраните в производството доказателства реалното предоставяне на

услугата по обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, представени са подписаните от страна на Столична община договори, въз основа на които са изготвени месечни актове за приемане и съхранение на неопасни отпадъци за обезвреждането им в депа или други съоръжения, чрез тяхното обработване, депониране, сепариране, съхраняване, транспортиране и т.н., след което са извозени за третиране в изградените на територията на общината депа или други съоръжения, обслужващи нуждите на населението, издадените фактури и други платежни документи, ангажирани са и документи за извършените и разплатени разходи от бюджета на Столична община за дейностите по поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в населените места чрез предоставени писма, картони, справки и др. от Дирекция „Финанси“ при СО, както и такива документи, касаещи реалното оказване на услугата обезвреждане на битовите отпадъци в депа и други съоръжения, към писмата са приложени картони на направените разходи по обекти, параграфи и дейности, съдържащи фактурите и концесионерите, по които са начислени и изплатени разходи по кореспондиращите сметки по дебита на 4010 „Доставчици“ и по кредита на 5013 „Текуща банкова сметка в лева“.

Вещото лице по приетата СТЕ и допълнителна СТЕ е установило, че Столична община действително е направила разходи за предоставянето на услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения, както и за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване. Сочи се, че услугите по обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване не са свързани с обслужването на конкретен недвижим нежилищен имот, собственост на физически и юридически лица, нито с генерирането или не на битов отпадък, а така също и с ползването или не на тези две предоставени услуги, което е неотнормо при определянето на задълженията, тъй като отговорността за носеното на тези задължения е обща за всички собственици на недвижими имоти, притежавани на територията на Столична община.

Следователно, принципът е таксата да се простира и при неползването ѝ от конкретния имот, като е достатъчно да е доказано реалното предоставяне и затова законодателят е обособил извършването на всяка една от дейностите като самостоятелен вид услуга за предоставяне от общината, за която да се дължи такса. Посочено е, че съгласно разпоредбата на чл. 67, ал. 1 от ЗМДТ размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице се определя за календарната година при спазване на принципа за понасяне на разходите от причинителя или притежателя на отпадъците. Влизането ѝ в сила обаче е отложено от 1-ви януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г. Преброяването е публикувано през 2023 г. поради което действието на нормата ще се прояви от 01.01.2025 г. Сочи се, също така, че предметният обхват на Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19.11.2008 г. относно отпадъците и дефиницията, заложила в чл. 3, т. 9 от нея, относно принципа „замърсителят плаща“ е приложим само по отношение на първите два компонента от ТБО, а именно: сметосъбиране и сметоизвозване и за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения.

Поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване не е включено в дефиницията на чл. 3, т. 9 от Директива 2008/98/ЕО, а е свързано с гарантирането на устойчиво развитие и благоприятни условия за живеене, труд и отдих на гражданите и не е елемент от управлението на отпадъците. Сочи се, че проявление на същия принцип е и регламентацията на чл. 67, ал. 1 от ЗМДТ, където се казва, че размерът на ТБО се определя за календарната година, което обстоятелство е пряко свързано с планиране на разходите на общината по предоставяне на

услугите за ТБО и въпрос на преценка на собственика на недвижимия имот, попадащ в границите на район, в който общината предоставя услугите по чл. 62, т. 1 от ЗМДТ, е дали ще декларира своевременно ползването на определено количество съдове за съхранение на битовите отпадъци или ще предпочете таксата за услугата да бъде определяна пропорционално върху определена от общинския съвет основа.

За да бъде приложен принципът за определяне на таксата според количеството битови отпадъци е необходимо това количество да бъде планирано и надлежно отчетено. Именно поради това Столична община е създала специален ред за заявяване на броя на съдовете за съхраняване на битови отпадъци, които съответния правен субект желае да ползва. С подаване на декларацията по чл. 23, ал. 1 от НОАМТЦУПСО правният субект декларира пред общината, че това е количеството битови отпадъци, които ще генерира през съответната година и по този начин създава предпоставки за планиране на разходите и определяне на дължимата му такса при спазване на принципа, залегнал в нормата на чл 67, ал. 1 от ЗМДТ. Претедира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

По делото са събрани писмени доказателства, приобщени са заключения по назначените съдебно-счетоводна експертиза (по адм.д. № 6145/2023 г.), основна и допълнителна съдебно-техническа експертиза.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по инициатива на административния орган по приходите с Нарезждане № ДОБ23-ТД26-21/1/24.01.2023 г. за образуване на административно производство по чл. 107, ал. 3 от ДОПК за установяване на публичните общински вземания на задълженото лице „ЧАУШЕВ“ ЕООД за данък недвижими имоти и такса битови отпадъци за недвижим имот, находящ се в [населено място], район „Оборище“, [улица] за период от 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., като с уведомление от същата дата дружеството е уведомено за образуването му, предоставена му е възможност и е изискано на основание чл. 37, ал. 3 във връзка с ал. 2 от ДОПК от задълженото лице за местни данъци и такси да представи всички необходими, допустими и относими доказателства, с които разполага, както и да посочи всички лица, държавни и общински органи, при които се намират такива доказателства. В хода на производството „ЧАУШЕВ“ ЕООД не е представило становище и доказателства. В хода на производството с цел изясняване на факти и обстоятелства от значение за определяне публичните общински задължения на оспорващото дружество за процесния недвижим имот са извършени редица процесуални действия и са събрани доказателства, които подробно са описани в констативната част на оспорения АУЗД.

Производството е в изпълнение на указания на Директор на Дирекция „Общински приходи“ в Решение № СФД22-РД-28-367 от 11.11.2022 г., с което е отменен АУЗД по чл. 107, ал. 3 от ДОПК № 7216-20203-1/14.10.2020 г. на старши инспектор в отдел „Общински приходи - Оборище“ на Дирекция „Общински приходи“ към Направление „Финанси и здравеопазване“ Столична община, с който са определени задължения на „ЧАУШЕВ“ ЕООД за донасяне в общ размер на 20 128, 04 лева (ДНИ, ТБО и лихви) и административната преписка е върната на Началник отдел „Общински приходи - Оборище“ за определяне на друг административен орган по приходите, който да образува, проведе и приключи законосъобразно ново повторно административно производство по чл. 107, ал. 3 от ДОПК.

След служебно събрани писмени доказателства и техния анализ е издаден Акт за установяване на задължение по декларация по чл. 107, ал. 3 от ДОПК № ДОБ23 - ТД26 - 21/8/24.02.2023 г., издаден от М. К. И., на длъжност старши инспектор в отдел ОП „Оборище“ на Дирекция

„Общински приходи“ към Направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община. Между страните не е спорно, че оспорващото дружество „ЧАУШЕВ“ ЕООД е собственик на недвижим имот, като имотът представлява търговски обект с площ от 69,87 кв.м. и прилежащи 0,0659 идеални части от поземлен имот с площ от 337,10 кв.м., находящ се в [населено място], район „Оборище“, [улица], за който е подадена Декларация по чл. 14 от ЗМДТ с вх. № 219/25.06.2010 г. и открита партида № M219_100625_04. Не е предмет на спор, че данъчно задължено лице за процесния обект е „ЧАУШЕВ“ ЕООД в качеството на дружеството на собственик на процесния недвижим имот.

Не е предмет на спор между страните, че за всяка от процесните години от 2018 г. до 2020 г. дружеството е подавало Декларации по чл. 23, ал. 1 от Наредба за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община (НОАМТЦУПСО), като е заявен за ползване 1 брой контейнер с вместимост 1 100 литра, с кратност на извозване един път седмично.

В хода на административното производство е установено, че размерът на посочената от дружеството отчетна стойност на търговския обект е в размер на 243 431,67 лева, която е приета като основа за облагане с данък върху недвижимите имоти (ДНИ), тъй като е по-висока от данъчната оценка на обекта. По отношение на притежаваните идеални части от поземления имот дружеството е декларирало отчетна стойност в размер на 1 717,50 лева, която е приета като основа за облагане с ДНИ. Установени са задължения за ДНИ за земя и сграда за периода от 01.01.2018 г. – 31.12.2020 г. в размер на 459,65 лева за 2018 г., 459,65 лева за 2019 г. и 459,65 за 2020 г. или общо в размер на 1 378,95 лева, установено е за процесните периоди „ЧАУШЕВ“ ЕООД няма внесени суми за ДНИ по партида M219_100625_04 на отдел „Общински приходи – Оборище“, за невнесените в срок публични задължения са определени съответните лихви за забава в общ размер на 485,67 лева – общ размер на задължението за ДНИ и съответните лихви - 1 864,62 лева.

С АУЗД са установени задължения за такса битови отпадъци (ТБО), като основа е приета посочената от дружеството отчетна стойност за търговски обект и идеални части земя в размер общо на 245 149,17 лева, установено е, че съгласно Заповеди на Кмета на Столична община № СОА17-РД09-961 от 30.10.2017 г., № СОА18-РД09-1193 от 30.10.2018 г. и СОА19-РД09-1489 от 31.10.2019 г., издадени на основание чл. 63, ал. 2 от ЗМДТ за район „Оборище“, недвижимият имот, деклариран от „ЧАУШЕВ“ ЕООД, попада в границите на организираното сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци за процесните периоди 2018 г. – 2020 г., взети са предвид подадените от дружеството декларации по чл. 23, ал. 1 от НОАМТЦУПСО за всяка една от процесните години, с които е заявено, че таксата за битови отпадъци ще се определя в зависимост от количеството изхвърлени отпадъци и ще се използва 1 брой съд за битови отпадъци от 1 100 л. веднъж седмично.

Съгласно решения на Столичен общински съвет за процесните години (решение № 793 от 21.12.2017 г., решение № 857 от 20.12.2018 г. и решение № 52 от 30.12.2019 г.) за нежилищни имоти на предприятия на основание чл. 23, ал. 1 от НОАМТЦУПСО е определен размер на ТБО и включва заплащането на следните услуги, предвидени в чл. 62, ал. 1 от ЗМДТ, както следва: 1 340 лв. за един съд за 1 година при честота на извозване един път седмично и 4,00 промила за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване. Така по отношение на дружеството жалбоподател ТБО за услугите по чл. 62, т. 1 и т. 2 от ЗМДТ за всяка от годините от 2018 г. – 2020 г. е определена в размер на 1 340 лева, за услугата по чл. 62, т. 3 от ЗМДТ ТБО е изчислена съобразно отчетната стойност на недвижимия имот х 4,00 промила, установена е ТБО в размер на 980,60 лева за всяка една от годините, т.е. общо в размер на 2 320,60 лева за всяка

една от годините 2018 г. – 2020 г., общо в размер на 6 961,80 лева и съответните лихви за забава в размер на 2 472,83 лева – общ размер на задължението за ТБО и съответните лихви - 9 434,63 лева. АУЗД е съобщен на оспорващото дружество на 24.02.2023 г. видно от отбелязване върху същия.

АУЗД е оспорен по административен ред от дружеството с жалба с вх. № ДОБ23ТД26-55/10.03.2023 г. пред Директора на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община. С Решение № СОФД23-РД28-155/12.05.2023 г. на Директор на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при СО оспореният АУЗД по чл. 107, ал. 3 от ДОПК е потвърден.

В хода на съдебното производство по адм.д. № 6145/2023 г. е прието без възражение от страните заключение по назначена съдебно-счетоводна експертиза, която отново е направила изчисления по отношение на дължимия Данък недвижими имоти и Такса битови отпадъци за периодите 01.01.2018 г. до 31.12.2020 г., като не са констатирани различия с определените задължения в оспорвания АУЗД № ДОБ23-ТД26-21/8/24.02.2023г. (констатирани са единствено незначителни различия по отношение на определените лихви, съответно за 2018 г. + 1, 96 лв., за 2019 г.+ 1,93 лв. и за 2020 г.+ 1,90 лв., но доколкото тези различия са в повече на определеното, не следва да бъдат коментирани).

В хода на настоящото производство са приобщени без възражение от страните заключения по назначена основна и допълнителна съдебно-техническа експертиза.

Въз основа на установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена срещу издадения на дружеството АУЗД, потвърден от Директора на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, от лице с надлежна легитимация, след изчерпване на фазата на административния контрол. Жалбата отговаря на изискванията на чл. 149 от ДОПК и като такава е процесуално допустима за разглеждане по същество. Оспореният АУЗД е връчен на жалбоподателя на 24.02.2023 г., а жалбата срещу същия е подадена на 10.03.2023 г. На 12.05.2023 г. е постановено Решение № СОФД23-РД28-155/12.05.2023 г. в срока по чл. 155, ал. 1 от ДОПК, решението не е било съобщено на жалбоподателя, жалбата е подадена срещу мълчаливо потвърден АУЗД на 19.06.2023 г.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Задълженията за ДНИ и ТБО представляват публични общински вземания, което е изрично регламентирано в чл. 162, ал. 2, т. 3 от ДОПК. Съгласно разпоредбата на чл. 166 от ДОПК установяването на публичните вземания се извършва по реда и от органа, определен в съответния закон. Съгласно чл. 4, ал. 1 от ЗМДТ установяването, обезпечаването и събирането на местните данъци се извършва от служители на общинската администрация по реда на ДОПК, като според ал. 3 в производствата по ал. 1 служителите на общинската администрация имат правата и задълженията на органи по приходите. Разпоредбата на чл. 4, ал. 4 от ЗМДТ регламентира в правомощие на кмета на общината да определи със заповед служителите по ал. 3. Същевременно съгласно чл. 9б от ЗМДТ установяването, обезпечаването и събирането на местните такси, каквато съгласно чл. 6, ал. 1, б. “а” от ЗМДТ е и таксата за битови отпадъци, се извършва по реда на чл. 4, ал. 1 - 5, т.е. също по реда, приложим за местните данъци.

Служителите се определят със заповед на кмета на общината (чл. 4, ал. 4 от ЗМДТ). Съгласно чл. 4, ал. 5 от ЗМДТ кметът на общината упражнява правомощията на решаващ орган по чл. 152, ал. 2 от ДОПК, а ръководителят на звеното за местни приходи в съответната община на териториален директор на НАП. Оспореният АУЗД № ДОБ23-ТД26-21/8/24.02.2023 г. е издаден от М. К. И., на длъжност старши инспектор в отдел „Общински приходи - Оборище“ на Дирекция

„Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община. Видно от приложения трудов договор № СОА18-РД15-12858/17.12.2018 г. и допълнително споразумение от 12.08.2022 г. М. К. И. заема длъжност Старши инспектор в отдел „Общински приходи „Оборище“ към Дирекция „Общински приходи“, Направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община.

Издателят на оспорения АУЗД в конкретния случай изрично е включен в състава на Заповед № СОА20-РД09-1362/14.02.2020 г., издадена от Кмета на Столична община, с която Кметът на Столична община е определил служителите от състава на Столична общинска администрация с правомощия на органи по приходите в производствата по чл. 4, ал. 1, ал. 3 и чл. 9б от ЗМДТ, които да извършват производствата по установяване, обезпечаване, събиране и контрол на публичните общински вземания за местни данъци и местни такси по реда на ДОПК. Съдът намира, че оспореният по делото АУЗД е издаден от компетентен административен орган на общинската администрация по смисъла на чл. 4, ал. 3 и ал. 4 от ЗМДТ във връзка с чл. 1 от ЗМДТ, в предписаната от закона форма и има съдържание, в което са изложени фактическите и правни основания за издаването му. При извършената проверка по реда на чл. 107, ал. 3 от ДОПК не са били допуснати нарушения на процесуалните разпоредби от категорията на съществения и не са налице пороци, които да влияят върху валидността на акта. Процедурата е съобразена с приложимите за случая процесуални норми на ДОПК и ЗМДТ и съдът не намира при провеждането ѝ да са извършени процесуални нарушения, засягащи законосъобразността на АУЗД. АУЗД е издаден в предвидената форма и съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му.

В хода на производството административният орган е попълнил преписката с необходимите, според него, доказателства, на база на които е извършена проверка на релевантните за установяване на задълженията на оспорващото дружество обстоятелства. Посочено е, че АУЗД се издава на основание чл. 107, ал. 3 от ДОПК във връзка с чл. 4, ал. 1 от ЗМДТ, посочени са събраните по административната преписка доказателства, установена фактическа обстановка и правни изводи. В този смисъл органът е обосновал съществуването на законово регламентирани задължения за заплащане на ДНИ и ТБО към бюджета на СО за периода от 2018 г. – 2020 г. от жалбоподателя като собственик на деклариран и подлежащ на облагане с ДНИ и ТБО недвижим имот. Извършените въз основа на тези доказателства фактически констатации и направените правни изводи са предмет на преценка при проверката за материалната законосъобразност на АУЗД, и ще бъдат обсъдени по-долу в настоящото решение.

Съдът не констатира допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила в хода на административното производство по издаване и оспорване по административен ред на процесния АУЗД, включително при извършеното установяване на релевантните за определените задължения факти и обстоятелства. Потвърждаващото АУЗД Решение № СОФД23-РД28-155/12.05.2023 г. е издадено от М. М., на длъжност Директор на Дирекция „Общински приходи“ на Столична община, компетентен да разглежда и да се произнася по жалби срещу издадени АУЗД съгласно чл. 107, ал. 4 от ДОПК във връзка с чл. 4, ал. 1 от ЗМДТ по силата на същата цитирана заповед на Кмета на Столична община.

Правната регламентация на данък за недвижимите имоти (ДНИ) се съдържа в чл. 4 и сл. от ЗМДТ. Размерът на данъка се определя от служители на общинската администрация (чл. 4, ал. 1 от ЗМДТ), които имат правата и задълженията на органи по приходите (чл. 4, ал. 3 от ЗМДТ) въз основа на подадена от данъчния субект декларация. В чл. 10 от ЗМДТ е посочено, че с данък върху недвижимите имоти се облагат разположените на територията на страната сгради и самостоятелни обекти в сгради, както и поземлените имоти, разположени в строителните граници

на населените места и селищните образувания, и поземлените имоти извън тях, които според подробен устройствен план имат предназначението по чл. 8, т. 1 от Закона за устройство на територията и след промяна на предназначението на земята, когато това се изисква по реда на специален закон. В чл. 13 от ЗМДТ изрично е посочено, че данъкът се заплаща независимо дали недвижимите имоти се използват или не.

Според чл. 19, ал. 1 от ЗМДТ данъкът се определя върху данъчната оценка на недвижимите имоти по чл. 10, ал. 1 към 1 януари на годината, за която се дължи и се съобщава на лицата до 1 март на същата година, а по отношение на недвижимите имоти на предприятията по аргумент от чл. 21, ал. 1 от ЗМДТ е прието, че данъчната оценка е по-високата между отчетната им стойност и данъчната оценка съгласно приложение № 2, а за жилищните имоти - данъчната им оценка съгласно приложение № 2. Общинският съвет определя с наредбата по чл. 1, ал. 2 размера на данъка в граници от 0,1 до 4,5 на хиляда върху данъчната оценка на недвижимия имот – чл. 22 от ЗМДТ. Между страните не е спорно, че жалбоподателят се явява задължено лице за ДНИ съгласно чл. 11 от ЗМДТ за процесните периоди по отношение на процесния недвижим имот, който е нежилищен, което също не е предмет на спор. В конкретния случай в съответствие с горесцитираните разпоредби като данъчна основа за облагане с ДНИ е възприета декларираната от дружеството отчетна стойност, която не е предмет на спор между страните. Доколкото в случая се касае за данъчни задължения, чиито размер се установява от органа по приходите въз основа на подадена от задълженото лице декларация, законосъобразно органите на общинската администрация са определили ДНИ за процесния имот, съобразявайки декларираните от дружеството данни. Верни са и направените изчисления за ДНИ по години при съобразяване отчетната стойност на недвижимия имот.

Между страните не се спори за установения в АУЗД конкретен размер на задължения за ДНИ за периода 2018 - 2020 г. По делото не са ангажирани доказателства от страна на оспорващото дружество, сочещи недължимост на ДНИ в установените със спорния акт размери, а впрочем не са изложени и конкретни съображения в тази насока.

По отношение на задълженията за ТБО „ЧАУШЕВ“ ЕООД безспорно се явява субект на задължението за ТБО поради факта, че е собственик на процесния недвижим имот (арг. чл. 64 във връзка с чл. 11 от ЗМДТ), не е предмет на спор, че имотът на жалбоподателя е нежилищен - търговски обект. Задълженията за ТБО са изчислени съобразно декларираното от дружеството, определените размери кореспондират с утвърдените от Столичен общински съвет ставки за всяка от годините. За определяне на задълженията за ТБО, както бе посочено и по-горе, е приета отчетната стойност на имота – търговски обект и идеални части от земя в размер на 245 149,17 лева, която не се оспорва от „ЧАУШЕВ“ ЕООД. Установено е, че за недвижимия имот са подадени декларации по чл. 23, ал. 1 от Наредба за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община (НОАМТЦУПСО) за всяка една от годините от 2018 г. до 2020 г., с които е заявено ползването на 1 брой контейнер за битов отпадък с вместимост 1 100 л. с кратност на извозване един път седмично, за който се събира такса в размер на 1 340,00 лева.

В АУЗД е изчислена дължимата такса според декларираното, ТБО за 2018 г., 2019 г., 2020 г. е определена в конкретния случай въз основа на количеството отпадъци, предвид наличието на подадени от собственика декларации по чл. 23, ал. 1 от НОАМТЦУПСО за ползване на 1 брой контейнер с вместимост 1 100 л, при честота на извозване 1 път седмично, само по отношение на услугите по поддържане чистотата на териториите за обществено ползване е приложен редът по чл. 23, ал. 4 от Наредбата – върху отчетната стойност на имота е приложен коефициентът от 4 промила, определен с решенията на Столичен общински съвет.

Видно от разпоредбата на чл. 62 от ЗМДТ (в приложимата към 2018 г. редакция) ТБО се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места, като размерът ѝ се определя по реда на чл. 66 от закона за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване. Съгласно чл. 62 от ЗМДТ (изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г. – редакция приложима за 2019 г. и 2020 г.) таксата за битови отпадъци се заплаща за извършваните от общината услуги по: събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране (т. 1); третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации (т. 2); поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината (т. 3). С чл. 66, ал. 1 от ЗМДТ са регламентирани конкретните дейности, с които се изпълняват услугите по чл. 62.

Съгласно чл. 66 (изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г.) (1) Дейностите по предоставяне на услугите по чл. 62 включват: 1. събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до инсталации и съоръжения за третирането им, както и осигуряване на съдове за събиране на битовите отпадъци, с изключение на разделното събиране, предварителното съхраняване и транспортирането на битовите отпадъци, попадащи в управлението на масово разпространени отпадъци по Закона за управление на отпадъците – за услугата по чл. 62, т. 1; 2. третиране на битови отпадъци, необхванати в управлението на масово разпространените отпадъци, както и проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци и/или други инсталации или съоръжения за оползотворяване и/или обезвреждане на битови отпадъци – за услугата по чл. 62, т. 2; 3. поддържане на чистотата на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места и селищните образувания в общината, предназначени за обществено ползване – за услугата по чл. 62, т. 3.

Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно - сметосъбиране и сметоизвозване; обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения; чистота на териториите за обществено ползване. Размерът на таксата за единица основа се определя в левове за всяка календарна година и се приема с решението на общинския съвет по чл. 66, ал. 3, т. 2 за одобряване на план-сметката (чл. 67, ал. 2 и ал. 3 от ЗМДТ). Границите на районите и вдът на предлаганите услуги по чл. 62 от ЗМДТ в съответния район, както и честотата на сметоизвозване, се определят със заповед на кмета на общината и се обявяват публично до 31 октомври на предходната година (63, ал. 2 от ЗМДТ). В идентичен смисъл са нормите на чл. 18 и чл. 19 от НОАМТЦУПСО, уреждащи определяне на размера на ТБО и нейното събиране на територията на Столична община.

По силата на § 21 от ПЗР на ЗИДЗМДТ (ДВ, бр. 88 от 2017 г., изм., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм. бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) действието на измененията на чл. 67 от ЗМДТ, приети с § 6 от този закон е отложено, считано от 1 януари на втората година, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г. Ето защо за процесните периоди 2018 г. – 2020 г. е приложима разпоредбата на чл. 67, ал. 1 от ЗМДТ в редакцията ѝ преди изменението с ДВ бр. 88/2017 г., съгласно която размерът на таксата се определя в левове според количеството на битовите отпадъци. По силата на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци по ал. 1, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти,

тяхната балансова стойност или пазарната им цена.

Ограничението данъчната оценка, балансовата стойност или пазарната цена на недвижимите имоти, да не се включват в основата, определена от общинския съвет по ал. 2 на чл. 67 ЗМДТ, също е неприложимо за процесните периоди г., тъй като на основание § 13 от ПЗР на ЗИДЗМДТ (ДВ, бр. 101/2013 г., изм. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., бр. 95 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г., бр. 97 от 2016 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 88 от 2017 г., в сила от 3.11.2017 г., бр. 98 от 2018 г., в сила от 1.01.2019 г., бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.) това ограничение, прието с § 6 от ЗИДЗМДТ (ДВ, бр. 101/2013 г.) влиза в сила от 31 декември на годината, следваща публикуването на резултатите от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България през 2021 г.

Константна е практиката на Върховен административен съд, че задължението за ТБО не се поражда единствено от наличието правна връзка между недвижимия имот и съответния правен субект, какъвто е случаят при задължението за ДНИ (чл. 11 от ЗМДТ). Като условие за дължимост на таксата законодателят регламентира освен наличието на правна връзка между недвижимия имот и задължения субект (чл. 64, ал. 1 във връзка с чл. 11 от ЗМДТ), така и фактическо простиране и ползване на услугата в отделните й компоненти. В случая съдът намира, че събраните по делото доказателства са достатъчни, за да обосноват извода, че процесните услуги са били извършвани на територията, в която се намира имотът на жалбоподателя, а и същият не е оспорил реално, че тези услуги в цялост не са били предоставяни, нито пък че имотът се намира извън районите и зоните, в които са били предоставяни.

За да възникне задължение за такса за сметосъбиране и сметоизвозване е необходимо да са изпълнени кумулативно следните предпоставки: правният субект да е лице по чл. 64, ал. 1 от ЗМДТ, услугата да е посочена като предоставяна от общината в заповедта на кмета по чл. 63, ал. 2 от ЗМДТ, имотът на правния субект да попада в границите на районите, в които общината е декларирила, че ще предоставя услугата, общинският съвет да е определил размера на таксата за услугата, услугата фактически да е предоставяна на правния субект. Предпоставките, при наличието, на които възниква задължението за такса за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване са правният субект да е лице по чл. 64, ал. 1 от ЗМДТ; общинският съвет да е определил размера на таксата за услугата; услугата фактически да е предоставяна от общината.

Предпоставките за дължимост на таксата за третиране на битови отпадъци, са: правният субект да е лице по чл. 64, ал. 1 от ЗМДТ; общинският съвет да е определил размера на таксата за услугата; общината да ползва депо за обезвреждане на битови отпадъци или друго съоръжение за тяхното обезвреждане или да третира битовите отпадъци в съоръжения инсталации. Това следва от изричната разпоредба на чл. 63, ал. 1 от ЗМДТ, съгласно която таксата за услугата обезвреждане на битови отпадъци е дължима и когато имотът попада извън районите, в които общината е организирила събиране и извозване на битови отпадъци. Дължимостта на тази такса, за разлика от другите две услуги, не е обвързана с доказване на фактическото предоставяне на услугата. Приема се, че услугата се предоставя винаги, когато общината ползва депо за обезвреждане на битови отпадъци. Поради това единствената хипотеза, при която лицата могат да бъдат освободени от заплащане на такса по този компонент на ТБО е, когато липсва изградено депо, обслужващо района на съответната община. Член 71, т. 3 от ЗМДТ изрично сочи, че не се събира такса за депо, а впоследствие с изм. от 01.01.2020 г. изрично се посочва, че не се събира такса за дейността по третиране на битовите отпадъци - част от услугата по чл. 66, ал. 1, т. 2, за имоти, които попадат в райони, в които тези услуги не се предоставят от общината.

В конкретния случай съдът намира, че от доказателствата по делото се установява, че Столична

община е предоставяла услугите по чл. 62, т. 1, т. 2 и т. 3 от ЗМДТ през процесните периоди, в т.ч. и конкретно по отношение на територията, където се намира имотът на жалбоподателя. Със Заповеди на Кмета на Столична община № СОА17-РД09-961 от 30.10.2017 г., № СОА18-РД09-1193 от 30.10.2018 г. и СОА19-РД09-1489 от 31.10.2019 г., издадени на основание чл. 63, ал. 2 от ЗМДТ за район "Оборище" са определени границите на територията на район "Оборище", в които се извършва организирано сметосъбиране и сметоизвозване (т. 1), видът на предлаганите услуги - посочено е, че за имотите по т. 1 се оказват услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване, както и честотата на сметоизвозване. Имотът на жалбоподателя попада в обхвата на тези заповеди.

По отношение предоставянето на услугите за трите компонента на ТБО по делото са представени съответните договори с изпълнители за предоставяне на услуги по събиране и транспортиране на отпадъци, почистване и поддържане на улици и места за обществено ползване за съответния район - сключените договори за възлагане на обществена поръчка с предмет "Събиране и транспортиране на отпадъци, почистване и поддръжка на улици и други места за обществено ползване на територията на Столична община по обособена позиция № 7" - в това число район Оборище, извършените дейности са отразени в ежедневни констативни протоколи и в актове за установяване на извършените и подлежащи на заплащане видове работи, фактурите са намерили отражение в представените хронологични оборотни ведомости, окомплектовани са с ежедневни констативни протоколи за съответните месеци по години, в които е отразен секторът, в който е имотът, какви конкретни дейности са извършвани по двата вида услуги.

Представени са договори от 03.08.2012 г. с "Чистота Искър" ЕООД за услуга депо и обезвреждане на битови отпадъци в депо [населено място] чрез обезвреждане и оползотворяване, заедно с хронологични оборотни ведомости, фактури и месечни актове за отделните периоди. Същите удостоверяват реалното оказване на услугата обезвреждане на битовите отпадъци, които са събрани, обработени и извозени за третиране в изградените на територията на общината депа или други съоръжения за обслужване нуждите на населението. От представените оборотни ведомости по години за сметосъбиране и сметоизвозване, за поддържане чистотата на територията за обществено ползване и за услугата „обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения“, счетоводни документи за начислени и разплатени разходи от бюджета на СО за тези услуги се установява по безспорен начин, че общината предоставя посочените услуги за район Оборище, т.е. за района, в който се намира недвижимият имот, собственост на жалбоподателя.

Имотът, собственост на „ЧАУШЕВ“ ЕООД, безспорно се намира в границите на район, в който се извършват услугите по сметосъбиране и сметоизвозване по смисъла на чл. 62, т. 1 от ЗМДТ. Както бе посочено и по-горе, в настоящия случай, за имота от страна на дружеството в срока, установен в НОАМТЦУПСО, са подадени декларации по чл. 23, ал. 1 от Наредбата за всяка една от процесните години – заявено е ползване по един брой съд с вместимост 1 100 литра, с честота на извозване един път седмично и по този начин е определен размерът на ТБО за този компонент, както и за услугата обезвреждане в депа или други съоръжения. Съгласно чл. 23, ал. 3 от НОАМТЦУПСО Столичният общински съвет определя размера на таксата за битови отпадъци на един съд за една година за всеки район на Столична община при определена честота на сметоизвозване в евро, в зависимост от вида и обема на съда, като цена на услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, и обезвреждане в депа или други съоръжения на битовите отпадъци.

Не е формиран спор във връзка с факта на подаване на декларации по чл. 23, ал. 1 от

НОАМТЦУПСО, с която дружеството е упражнило правото си на избор да заплаща ТБО съобразно количествата на генерираните отпадъци и не е предмет на спор обстоятелството, че таксата по чл. 62, т. 1 и т. 2 е установена по този ред съгласно заявеното - съобразно количествата на генерираните отпадъци. За удостоверяване на обстоятелството, че заявените от дружеството контейнери са предоставени от Столична община по делото са представени констативни протоколи, подписани и от представител на оспорващото дружество. В констативните протоколи е посочено, че заявените съдове са предоставени от общината, съответно е посочено на кое конкретно място (точен адрес) е разположен всеки един от тях през процесните години - през 2018 г. – контейнер БО 1 100 л, находящ се на [улица], с кратност на извозване 1 път седмично, през 2019 г. - контейнера БО 1 100 л, находящ се на [улица] (като е допусната техническа грешка с посочване на № 17), с кратност на извозване 1 път седмично, през 2020 г. – контейнер БО 1 100 л, находящ се на [улица], с кратност на извозване 1 път седмично.

Вещото лице по назначената допълнителна съдебно-техническа експертиза е установило, че съгласно извадката от оперативния план за 2018 г., 2019 г. и 2020 г. на адреса на точките на събиране има поставени по 2 бр. контейнери, достъпът до които е свободен. Основният спор се свежда до това дали са предоставени контейнери от Столична община на посочените адреси съобразно декларираното от дружеството, което съдът намира за безспорно установено в процесния случай, възражението на оспорващия не е относно адресите на поставяне на процесните контейнери, а относно липсата на такива на посочените адреси, в този смисъл липсва спор относно начина на предоставяне на услугата от Столична община. В този смисъл безспорно са налице информационни следи за предоставянето на съд, който е поставен на горепосочените адреси, за събиране на отпадъци от имота на "ЧАУШЕВ" ЕООД в съответствие с декларацията по чл. 23, ал. 1 от Наредбата.

От събраните в производството доказателства се установява, че услуги по сметосъбиране и сметоизвозване са били предоставяни за процесните периоди за територията на район „Оборище“, включително за процесните адреси [улица], [улица] ул. [улица], чрез поставените по два контейнера за битови отпадъци с вместимост 1 100 л за общо ползване в зоната и в режим на ежедневно сметоизвозване. В този смисъл, независимо, че индивидуален контейнер на оспорващото дружество не е бил предоставен и предвид липсата на наведени доводи от оспорващия в процеса в тази насока, както и, че вместимостта на намиращите се на място съдове е била недостатъчна, за да побира количеството битови отпадъци на лицата, които го ползват и доколкото по делото са представени безспорни доказателства за ежедневно извършване на сметосъбиране и сметоизвозване по отношение на процесните контейнери, съдът намира, че в конкретния случай услугите са предоставени съгласно заявеното от дружеството.

От събраните по делото доказателства съдът намира за безспорно и обстоятелството, че поставените контейнери за битови отпадъци са били включени в графика на организирано сметоизвозване, последното се установява и от изслушаното експертно заключение по назначената СТЕ, което е изследвало както GPS системата на Столичен инспекторат, така и допълнителни изследвания в електронните бази данни на ГИС С., АГКК. Част от дейността на общината както по обезпечаването на сметосъбирането и сметоизвозването, така и по поддържането на териториите за обществено ползване, включва поставянето на съдове за събиране и временно съхранение на битовите отпадъци от страна на общината по начин (вкл. като местоположение), вид (вместимост на съответния съд) и количество, осигуряващи възможност за събиране на цялото количество битови отпадъци, генерирани за определен период от време (в зависимост от честотата на сметоизвозване).

Но поставянето на отделен и самостоятелен контейнер или друг вид съд за сметосъбиране за

всеки недвижим имот не е предвидено като нормативно изискване нито в ЗМДТ, нито в приетата от Столичен общински съвет наредба и респективно не може да се приеме като безусловен критерий относно преценката дали реално е била предоставяна съответната услуга. А и осигуряването на подобен индивидуален самостоятелен съд за събиране за битови отпадъци за всеки отделен недвижим имот е обективно и практически невъзможно.

По отношение на услугите по чл. 62, т. 2 и т. 3 от ЗМДТ съдът намира, че ТБО за същите е дължима. По делото са представени доказателства за ползвано депо, представени са и договори и доказателства за услугата поддържане на чистота. Услугата „третиране/обезвреждане на битови отпадъци и поддържане на депа или други съоръжения за обезвреждане“ е необходима по отношение на битовите отпадъци, получени от сметосъбирането и сметоизвозването, както и за битовите отпадъци, получени от поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване, както и за осигуряване на общото задължение на общината по обезвреждане на битовите отпадъци. Едновременно с това следва да се отбележи обстоятелството, че услугите по обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения и поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване не са свързани с обслужването на конкретни недвижими нежилищни имоти, собственост на физически и юридически лица, както и с генерирането или не на битов отпадък, а така също и с ползването или не на тези две предоставени услуги, което е неотнормосимо при определянето на задълженията.

Ирелевантни са и обстоятелствата дали конкретният недвижим имот е застроен и дали е изградената общинска инфраструктура до него, тъй като отговорността за носеното на тези задължения е обща за всички собственици на недвижими имоти, притежавани на територията на Столична община. За тяхното предоставяне и осигуряване от общината законодателят не обвързва с обслужването на конкретен имот, а има за цел цялостното обслужване на територията на Столична община и по-специално тези, които са с обществено предназначение и за обществено ползване от гражданите, включващи почистването на улици, тротоари, подлези, площи, алеи, паркове, градини и други територии от населените места, чрез набирането и обезпечаване на финансови средства за това. Това налага поемането им от всички притежаващи имоти в населеното място с оглед общата отговорност за поддържане чистотата на териториите за обществен достъп.

От друга страна, обезвреждането в депа или други инсталации на битовите отпадъци не е обвързано с генерирането или не на отпадък от отделни конкретни имоти. Напротив, таксата има за цел осигуряване на паричен ресурс, с който да се обезпечат разходите по събиране, транспортиране, съхранение, обработване, депониране и др. на битовите отпадъци в експлоатираните и изградени за това съоръжения на територията на Столична община, за което което са представени доказателства. Нейната дължимост за разлика от другите две услуги, законодателят не обвързва с доказването на фактическото предоставяне на услугата, а се приема, че услугата се предоставя винаги, когато общината ползва депо за обезвреждане на битови отпадъци, както бе посочено и по-горе. В този смисъл правилно е установено задължение на дружеството за заплащане на такса за обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депа за периодите от 2018 г. до 2020 г., в които е поискано определяне на азнера на таксата по предполагаем натрупан обем отпадъци.

Не е предмет на спор, че таксата е определена именно по този ред. Относно услугата по чл. 62, т. 3 от ЗМДТ, както бе посочено и по-горе, са ангажирани доказателства за реално сторени разходи. Безспорно е налице такава услуга извършвана от СО - установи се, че за разглежданите периоди услугите по поддържане на чистотата на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места и селищните образувания в общината, предназначени за

обществено ползване, се предоставят на територията на Столична община. Т. е. услугата по поддържане чистотата на териториите за обществено ползване е реално предоставяна, включително и по отношение имота на оспорвания. В обжалвания АУЗД таксата по чл. 62, т. 3 от ЗМДТ е установена като промил от отчетната стойност на земята и сградата, като е приложена разпоредбата на чл. 23, ал. 4 от НОАМТЦУСО. На основание чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ и чл. 23, ал. 4 от НОАМТЦУСО освен таксата по ал. 3 предприятията заплащат и такса за услугата по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в размер, пропорционален в промили на отчетната стойност на имотите.

Съгласно решения на Столичния общински съвет за 2018 г., 2019 г. и 2020 г. са определени 4, 00 промила от отчетната стойност на имотите на предприятието. Това законодателно решение е обусловено от характера на териториите, спрямо които се предоставя услугата, а именно: територии за обществено ползване, които са публична общинска или държавна собственост и достъпът до тях е свободен. Това от своя страна изисква обща отговорност на задължените по чл. 64, ал. 1 във връзка с чл. 11 от ЗМДТ лица – собственици на имоти, разположени на територията на общината. ТБО се дължи по силата на закона от собствениците на недвижими имоти, разположени на територията на общината. В практиката си Върховен административен съд последователно приема, че, за да е възможно съвместното съжителство в рамките на едно населено място и да отговаря то на определени стандарти, е необходимо общото ползване на територии да изисква и обща отговорност за разходите за събиране, транспортиране и третиране на генерираните битови отпадъци при ползването и при почистването. С оглед на това дори и да се установи, че съответното лице/предприятие е подало декларация за броя и вида на съдовете, необходими му за сметосъбиране и сметоизвозване, този факт е ирелевантен за определяне на размера на таксата за поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване.

За нейното определяне законодателят е въвел в чл. 67, ал. 4 от ЗМДТ изрично правило - в лева на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет. Изключването на възможността размерът на тази такса да се определя според количеството на битови отпадъци, дори когато е подадена декларация за броя и вида на съдовете, следва от чл. 67, ал. 4 от ЗМДТ във връзка с чл. 67, ал. 3. В този смисъл са Решение № 4333 от 06.04.2017 г. по адм. д. № 8005/2016 г., VII отд. на ВАС, Решение № 5538 от 08.06.2022 г. по адм. д. № 7906/2021 г., VIII отд. на ВАС, Решение № 11746 от 16.12.2022 г. по адм. д. № 2876/2022 Г., I отд. на ВАС, Решение № 1742 от 16.02.2023 г. по адм. д. № 6133/2022 г., I отд. на ВАС, Решение № 3913 от 11.04.2023 г. по адм. д. № 6888/2022 г., VIII отд. на ВАС и други.

Това е така включително при съобразяване на съюзната такава. В решението по дело С-254/08, т. 46 изрично е прието, че "що се отнася до финансирането на разходите за управление и обезвреждане на битовите отпадъци, доколкото това е услуга, колективно предоставяна на група "притежатели", по силата на член 15, буква а) от Директива 2006/12 държавите-членки са длъжни да гарантират, че по принцип всички ползватели на тази услуга в качеството им на "притежатели" по смисъла на член 1 от същата директива понасят колективно общия размер на разходите за обезвреждането на посочените отпадъци. ", като е прието, че при положение, че "определянето на точния обем битови отпадъци, които се предават за събиране от всеки "притежател", често е трудно, а и скъпо", е допустимо "използването на критерии, които се основават на производствения капацитет на "притежателя", изчислен в зависимост от площта на ползваните от него недвижими имоти, както и от предназначението им, от една страна, и/или на естеството на произведените отпадъци, от друга, може да позволи да се изчислят разходите за обезвреждането на тези отпадъци и да се разпределят между отделните "притежатели", доколкото тези два параметъра могат да се отразят пряко на размера на посочените разходи" /т. 49 и т. 50/.

Съдът намира, че определеният размер по тази компонента не е непропорционален и несъобразен с принципа "замърсителят плаща". Понятието "битови отпадъци" включва отпадъци от домакинства и отпадъци от други източници, като например търговия на дребно, администрация, образование, здравни услуги, настаняване, заведения за хранене и други услуги и дейности, които са подобни по естество и състав на отпадъците от домакинствата (така и възприетата от националния законодател дефиниция в § 1, т. 7 от ДР на ЗМДТ). Определящо е, че "битовите отпадъци" включват, наред с другото, отпадъци от поддържането на паркове и градини, като листа, окосена трева и подрязани клони, и отпадъци от почистването на пазари и улици, като съдържанието на кошчетата за боклук и боклук, събран след метене, с изключение на материали, като пясък, камъни, кал или прах", като е посочено в съображение 10 от Директива (ЕС) 2018/851 на Европейския парламент и на съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците.

Следва да се допълни още, че разпоредбата на чл. 64, ал. 1 във вр. с чл. 11 ЗМДТ, задължаваща собственика на имота за заплащането на ТБО, не влиза в противоречие с понятието "притежател на отпадъци", респ. с принципа "замърсителят плаща", а отделно от това дейностите по "поддържане чистотата на уличните платна, площадите, алеите и парковете и другите територии от населените места и селищните образувания в общинта, предназначени за обществено ползване" безспорно съставляват дейности по "управление на отпадъците, по смисъла на легалното определение дадено в чл. 3, § 1, т. 9 от Директива 2008/98/ЕО. Така в Решение на СЕС от 30 март 2016 г. по дело C-335/16, т. 24 изрично е прието, че "Съгласно член 14 от Директива 2008/98 и в съответствие с принципа "замърсителят плаща" разходите за управлението на отпадъци се понасят от първоначалния причинител на отпадъците или от настоящите или предишните притежатели на отпадъците.

Притежателите на отпадъци са обвързани с това финансово задължение поради участието им в създаването на посочените отпадъци (вж. по аналогия решения от 24 юни 2008 г., *Commune de Mesquer*, C-188/07, EU: C: 2008: 359, т. 77 и от 16 юли 2009 г., *Futura Immobiliare* и др., C-254/08, EU: C: 2009: 479, т. 45). В този смисъл приетият от Столичен общински съвет по силата на законовата делегация на чл. 9 от ЗМДТ подзаконов нормативен акт – Наредба за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община (НОАМТЦУПСО) не е в противоречие с принципните законови положения, а урежда реда и начина за предоставяне на услугите.

Т. е. за имота на жалбоподателя, при доказаност на предоставените услуги, се дължи ТБО за трите компонента по чл. 62 и чл. 66, ал. 1 от ЗМДТ, определен в размерите по чл. 23, ал. 3 и ал. 4 от НОАМТЦУПСО. По изложените съображения АУЗД следва да бъде потвърден изцяло. Публичните задължения за ДНИ и ТБО следва да бъдат заплатени в сроковете, установени в материалноправната нормативна уредба, поради което и след изтичането им, неизпълнението на задължението е скрепено със задължение за лихва за забава.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК във връзка с чл. 161 от ДОПК основателна е претенцията на ответника за заплащане на направените в производството разноски. Размерът юрисконсултското възнаграждение се определя с оглед приложимите разпоредби на ДОПК, към които препраща чл. 4, ал. 1 от ЗМДТ. В конкретния случай се установява, че съдебното заседание, на което е даден ход по същество по адм.д. № 6145/2023 г. по описа на Административен съд София-град, е проведено на 16.05.2024 г., а съдебният акт е постановен на 10.06.2024 г., съдебното заседание, на което е даден ход по същество по адм.д. № 11683/2024 г. по описа на ВАС, е проведено на 11.03.2025 г., а съдебният акт е постановен на 11.04.2025 г. Към тези дати нормата на чл. 161, ал. 1 има редакция, според която на жалбоподателя се присъждат

разноските по делото и възнаграждението за един адвокат за всяка инстанция съразмерно уважената част на жалбата.

На ответника се присъждат разноси съобразно отхвърлената част от жалбата. На администрацията вместо възнаграждение за адвокат се присъжда за всяка инстанция юрисконсултско възнаграждение в размера на минималното възнаграждение за един адвокат. Изменението на разпоредбата на чл. 161, ал. 1 от ДОПК е прието с § 25, т. 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, е обнародвано в ДВ бр. 17 от 13.02.2026 г.

В ЗИДЗА не е посочена дата на влизането му в сила, поради което намира приложение нормата на чл. 5, ал. 5, изр. 2 от Конституцията на Република България, според която нормативните актове влизат в сила три дни след обнародването им, ако в тях не е определен друг срок. Т.е. за първото първоинстанционно и за касационното производство е приложима предходната редакция на чл. 161, ал. 1 от ДОПК, съгласно която не съществува основание разноските на администрацията за юрисконсултско възнаграждение да се определят в размерите по Наредбата за заплащане на правната помощ, а препраща към Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа. В конкретния случай юрисконсултското възнаграждение на процесуалния представител на административния орган следва да се определи съгласно редакцията на чл. 161 от ДОПК преди изменението във връзка с чл. 7 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа, като с оглед материалния интерес по делото в процесния случай размерът на дължимото се юрисконсултско възнаграждение възлиза на 1 416,93 лева (724,46 евро) и този размер следва да се присъди в полза на ответника по адм.д. № 6145/2023 г. по описа на АССГ и адм.д. № 11683/2025 г. по описа на ВАС.

По отношение на настоящото производство в молбата е приложима разпоредбата на чл. 161, ал. 1 от ДОПК след изменението. Съгласно чл. 161, ал. 1 от ДОПК в приложимата редакция (изм. ДВ, бр. 17 от 2026 г.) на жалбоподателя се присъждат разноските по делото, в т.ч. възнаграждение за един адвокат за всяка инстанция, съразмерно с уважената част на жалбата. На ответника се присъждат разноси съобразно отхвърлената част от жалбата. На администрацията вместо възнаграждение за адвокат се присъжда за всяка инстанция юрисконсултско възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. Размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. Съгласно чл. 37, ал. 1 от ЗПП заплащането на правната помощ е съобразно вида и количеството на извършената дейност и се определя в наредба на Министерския съвет по предложение на НБПП.

Размерът на юрисконсултското възнаграждение следва да се определи съобразно чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, който предвижда, че по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 200 до 300 лв. По административни дела с материален интерес възнаграждението е от 130 до 450 лв. В конкретния случай за настоящото производство дължимото юрисконсултско възнаграждение съдът определя в размер на 150 евро, който размер намира за справедлив и обоснован с оглед конкретната фактическа и правна сложност на делото, както и осъществяването от юрисконсулта действия на процесуално представителство. Следва да бъдат присъдени и разноските за възнаграждение за вещо лице в размер на 789,51 евро, т.е. на ответника следва да бъдат присъдени разноси за юрисконсултско възнаграждение и заплатено възнаграждение за вещо лице в общ размер на 2 388,43 евро.

Водим от горните мотиви и на основание чл. 160, ал. 1 от ДОПК Административен съд София-град, Трето отделение, 16 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЧАУШЕВ“ ЕООД, вписано в Търговския регистър при Агенция по

вписвания с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], [жк], [жилищен адрес] подадена чрез адв. А. Л., срещу Акт за установяване на задължение по декларация по чл. 107, ал. 3 от ДОПК № ДОБ23 - ТД26 - 21/8/24.02.2023 г., издаден от М. К. И., на длъжност старши инспектор в отдел ОП „Оборище“ на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, потвърден с Решение № СОФД23 - РД28 - 155/12.05.2023 г. на Директора на Дирекция „Общински приходи“ към направление „Финанси и здравеопазване“ при Столична община, с който са установени задължения за данък върху недвижимите имоти (ДНИ) за периода 2018 г. - 2020 г. в общ размер на 1 378,95 лева и съответните лихви за забава в размер на 485,67 лева и за такса битови отпадъци (ТБО) за периода 2018 г. – 2020 г. в общ размер на 6 961,80 лева и съответните лихви за забава в размер на 2 472,83 лева за търговски обект, собственост на „ЧАУШЕВ“ ЕООД, с площ от 69,87 лева и прилежащи 0,0659 идеални части от поземлен имот с площ от 337,10 кв.м., находящ се в [населено място], район „Оборище“, [улица] партиден номер М219_100625_04.

ОСЪЖДА „ЧАУШЕВ“ ЕООД, вписано в Търговския регистър при Агенция по вписвания с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], [жк], [жилищен адрес] да заплати на СТОЛИЧНА ОБЩИНА сумата от 2 388,43 (две хиляди триста осемдесет и осем евро и четиридесет и три евроцента) евро съдебни разноски.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: